

ДОКЛАД

**НА
ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ
ИЗВЪРШЕНОТО ОЦЕНЯВАНЕ ПО ПРОЦЕДУРА ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА
СПЕЦИАЛНОСТ ОТ РЕГУЛИРАНИТЕ ПРОФЕСИИ**

„МЕДИЦИНСКИ ЛАБОРАНТ“

**НА ОКС „ПРОФЕСИОНАЛЕН БАКАЛАВЪР“ ОТ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ
7.5. ЗДРАВНИ ГРИЖИ
В МЕДИЦИНСКИЯ КОЛЕЖ НА ТРАКИЙСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ-
СТАРА ЗАГОРА**

Уважаема г-жо Председател на АС на НАОА,

Постоянната комисия по здравеопазване и спорт предоставя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършеното оценяване по процедурата за програмна акредитация на специалност от регулираните професии „Медицински лаборант“ на образователно-квалификационна степен „професионален бакалавър“ от професионално направление 7.5. Здрави грижи в Медицинския колеж към Тракийския университет – гр. Стара Загора.

Докладът е разработен съгласно чл. 88а, ал. 5, т. 2 от ЗВО и чл. 33, ал. 1, т. 2 и чл. 35, ал. 1 от ПДНАОА и приетите от Акредитационния съвет на НАОА (20.10.2016 г.) критерии за програмна акредитация на специалностите от регулираните професии в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование (ESG)- част 1 /1-10/ и по смисъла на чл.78, ал. 3 от ЗВО.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА СПЕЦИАЛНОСТ ОТ РЕГУЛИРАНИТЕ ПРОФЕСИИ „МЕДИЦИНСКИ ЛАБОРАНТ” НА ОКС „ПРОФЕСИОНАЛЕН БАКАЛАВЪР” ОТ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 7.5. ЗДРАВНИ ГРИЖИ В МЕДИЦИНСКИЯ КОЛЕЖ НА ТРАКИЙСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ – СТАРА ЗАГОРА В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ОБРАЗОВАТЕЛНО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ –ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

V. ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКИ НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№ по ред	Решения	Номер и дата на протокол/дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от АС	Протокол № 17/28.07.2016 г.
2.	Стартиране на процедурата (дата на платежно нареждане)	21.09.2016 г.
3.	Утвърждаване на състав на експертна ЕГ от АС	Протокол № 24/19.10.2017 г.
4.	Извършено посещение на ЕГ във ВУ	6-7.11.2017 г.
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	Протокол №34/05.12.2017 г.
6.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК и изпращането му до ВУ за становище	Протокол №35/13.12.2017 г.
7.	След изтичане на срока по чл. 35, ал.2 от ПДНАОА /относно становището на оценяваната институция / ПК предоставя доклада на АС	

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

Въз основа на доклада на Експертната група Постоянната комисия констатира, че **от дадените препоръки от предходната акредитация са изпълнени.**

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА СПЕЦИАЛНОСТ ОТ РЕГУЛИРАНИТЕ ПРОФЕСИИ „МЕДИЦИНСКИ ЛАБОРАНТ” НА ОКС „ БАКАЛАВЪР” ОТ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 7.5. ЗДРАВНИ ГРИЖИ В МЕДИЦИНСКИЯ КОЛЕЖ НА ТРАКИЙСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ - СТАРА ЗАГОРА В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ОБРАЗОВАТЕЛНО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ –ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО (ТАБЛИЦА 4)¹

Стандарт 1. Политика за осигуряване на качеството

Критерий 1.1. При извършване на обучение по специалността от регулираните професии се поддържа и развива политика за осигуряване на качеството, която се оповестява и е част от стратегическото управление на висшето училище

1.1.1. Медицинският колеж (МК) към Тракийския университет (ТрУ)-Стара Загора организира обучение по специалността от регулирани професии „Медицински лаборант“ в съответствие със своята мисия, цели и задачи. Образователните цели и задачи при обучението по специалността “Медицински лаборант” на ОКС „професионален бакалавър” са ясно формулирани и отразени в Правилника на ТрУ и МК. Образователните цели се реализират чрез квалификационна характеристика, учебен план, учебни програми и ежегоден график на учебния процес. Обучението се базира на официално утвърдени стандарти, записани и разработени в програми и правилници, като за целта се поддържа и актуализира комплект от нормативни документи. Мисията, целите и задачите на МК са публикувани на web страницата на ТрУ.

1.1.2. Административният контрол за състоянието на учебната документация се осъществява от Заместник-директора по учебната дейност на МК. Контролът върху реализацията на планираното учебно съдържание, качеството на учебните занятия и провеждането на изпитите се извършва от ръководителите на специалности. Заключителният контрол върху цялостната организация и реализация на учебния процес се осъществява от Заместник-директора по учебна дейност, а периодично и от Директора на Колежа. При констатирани нарушения се прилагат процедури, предвидени в Правилника за устройство, дейност и управление на ТУ и в Правилника за устройството, дейност и управление на МК.

В МК се провеждат ежегодни вътрешни одити в изпълнение на ISO 9001:2008. Във връзка с извършвана проверка от МОН, в МК е извършен одит от Комисия на Ректората за съответствие на учебната документация в МК с Наредбата на МОН за държавните изисквания към съдържанието на основните документи, издавани от висшите училища. Одитите са документирани и приложени в доказателствения материал.

1.1.3. Създадени са Правила за организация на научноизследователската работа на студенти в ТрУ, които позволяват включване в изпълнението на изследователски проекти в професионалното направление, както и в сродни структури.

Констатации по изпълнение на критерий 1.1.:

МК на ТрУ-Стара Загора има публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване на качеството на обучението по специалността от регулираните професии „Медицински лаборант“. Образователната дейност в Медицинския колеж се основава на официално утвърдени стандарти, записани и разработени в програми и правилници и е съобразена с действащото законодателство.

¹ Оценяването се извършва съгласно приетите от Акредитационния съвет Методика за оценяване по критериалната система на НАОА и Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти.

Критерий 1.2. Управление на качеството на образованието

1.2.1. В ТрУ респ. в МК има изградена и функционираща организация за управление на качеството на учебния процес и свързаната с него преподавателска дейност. Системата е изградена на две нива: университет – от Университетската комисия по качество на обучението, сектор „Качество и акредитация“; колеж – Съвет на колежа, ръководство, отговорник по качеството на обучението, учебен отдел, ръководителите на специалностите. Действа вертикална и хоризонтална структура за управление на системата за качество. Утвърдени са Университетска комисия по качеството на обучението и Факултетски/Колежански комисии по качеството на обучението. Разработен и внедрен е софтуерен продукт, който обслужва системата за качество. Приети са “Вътрешни правила за атестиране“. Разработена е анкетна карта за проучване на студентското мнение за качеството на преподаване. Създаден е Наръчник по качество на обучението на ТрУ и усъвършенстван модел на Система за оценяване и поддържане качеството на обучението и академичния състав. Правилата за управление на качеството на образователния процес са в съответствие с европейските директиви, националните нормативни документи и с процедурите на системата за управление на качеството ISO 9001.

В МК има разработена собствена документация за управление на качеството. Тя включва Правилник за устройство, дейност и управление на МК и анкетни карти, проучващи мнението на студенти, потребители на кадри и работодатели. В МК периодично се извършват самооценки и външни оценки на данните и процесите, свързани с качеството на образователния процес. През периода 2011-2016 г. в МК ежегодно са одитирани всички дейности, свързани с образователния процес. Установено е, че Системата за управление на качеството се прилага успешно.

Мониторингът на качеството на образователния процес се осъществява чрез периодично актуализиране на учебните планове и програми; периодичен вътрешен и външен одит; периодична атестация на преподавателите; ежегодни анкетни проучвания сред студентите и потребителите на медицински кадри за качеството на образование в МК и професионалните умения на студентите.

В периода от преходната акредитация досега е проведена една атестация на преподавателите в специалността, които са получили много добра оценка.

1.2.2. Правилата на етичен кодекс, чрез които се гарантират академични свободи и нетърпимост към всякакви форми на дискриминация, фигурират в Правилника на ТрУ и в правилата за работа на Етичната комисия, в която има представител и на МК. Приети са и оповестени правила и процедури за предотвратяване и санкциониране на изпитни измами и плагиатство. Комисията работи под ръководството на зам.-ректора по НИД и в тясно сътрудничество с Комисията по атестация, Съвета по НИД и други структури. Прояви на дискриминация, изпитни измами и плагиатство в МК през последните пет години и документирани процедури за предотвратяването им, не са регистрирани.

Констатации по изпълнение на критерий 1.2.:

В МК има изградена и функционираща организация за управление на качеството на учебния процес и свързаната с него преподавателска дейност. Изработени са и се изпълняват правила за осигуряване на академично единство, академични свободи и нетърпимост към дискриминация. Те се гарантират от Правилника на Университета и дейността на Комисията по етика.

Стандарт 2. Разработване и одобряване на програмите

Критерий 2.1. ВУ извършва обучение по ПН/специалността от регулираните професии като прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация, (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при съдействието на представители на партньорски организации, студенти и други заинтересовани страни

2.1.1. Програмите са разработени в съответствие с институционалната стратегия и имат ясно изразени очаквани резултати от обучението. Професионалните и общите

компетенции са определени като области от знания, умения и поведения и съответстват на получаваната подготовка и квалификация. Нормативната база, на която се основава дейността на МК на ТрУ е Закон за висшето образование (ЗВО), Закон за здравето (ЗЗ), Наредба за Единните държавни изисквания (ЕДИ) за специалностите в направление 7.5. Здравни грижи, Правилник за устройство, дейността и управление на ТрУ, Правилник за устройство, дейност и управление на МК, Правила за прием на студенти в ТрУ, Наредба № 21 от 30.09.2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити във висшите училища, и др.

Мисията, целите и задачите на МК са публикувани на web страницата на ТрУ, в „Правилниците за устройство, дейност и управление” на ТрУ и МК, в „Мандатната програма” на Директора на МК и Кандидат-студентския справочник на ТрУ.

Учебният процес се провежда в съответствие с действащата нормативна уредба

Квалификационната характеристика се утвърждава от Академичния съвет на висшето училище. Последната актуализирана квалификационна характеристика на специалността „Медицински лаборант“ е приета и утвърдена (Протокол № 4/06.04.2016 г.).

Учебният план е разработен ЗВО, Наредбата за ЕДИ и Наредба № 21 от 30.09.2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити във висшите училища. Последната актуализация на Учебния план на специалността е утвърден от Академичен съвет (Протокол №4/06.04.2016 г.).

Учебният план включва тригодишен срок на обучение, разпределение на учебната натовареност в шест семестъра с общ хорариум **3 800** учебни часа. Изпълнението на плана носи на студента **190** кредитни точки, разпределени между 27 и 29 кредитни точки на семестър и 10 точки за положени държавни изпити. Съотношението между хорариума за теоретичната и практическата подготовка в процентно изражение е 49.2%:50.8%, задължителните дисциплини са 45.5%, учебната практика е 50.8%, избираемите дисциплини - 2.1% а факултативните 1,6%. което е в съответствие с ЕДИ. В учебния план на специалността са включени **29** задължителни учебни дисциплини с общ хорариум **1 800 часа** и 104,6 точки по ECTS. В тях са включени профилиращи дисциплини; клинични дисциплини и дисциплини, формиращи социални и комуникативни компетентности. Учебният план включва и 60 задължителни часа по спорт с 2,4 точки по ECTS. В учебния план са включени **10** избираеми дисциплини, от които студентите за целия курс на обучение трябва да изберат минимум четири, като всяка от тях е с хорариум 20 ч. и носи една кредитна точка. Предвидено е **1** факултативна дисциплина „Чужд език (английски, френски, немски)“ с хорариум 60 часа и 3.4 точки по ECTS.

Учебната практика и преддипломният стаж на студентите от специалността се провеждат в здравните заведения в Стара Загора и страната, което дава възможност за много добра практическа подготовка на студентите. Изборът на учебно-практическите бази се извършва по определени критерии: много добра или отлична акредитационна оценка за цялостна медицинска дейност и за оценка на базовите възможности за обучение на студенти, съгласно ЗЛЗ. **Учебната практика** от I до V семестър е с продължителност **1 140 часа** и 38 кредитни точки и е съобразена с нивото на теоретичните знания и практически умения на студентите. Определени са формите на контрол на знанията на студентите като семестриални и държавни изпити. Обучението завършва с два държавни изпити по **Клинична лаборатория - практически и теоретичен и по Микробиология - практически и теоретичен**.

Преддипломният стаж е с продължителност 15 седмици – 600 астрономически /800 академични/ часа и 30 кредитни точки, като три точки носи защитата на курсова работа. Контролът на извършваните дейности се осъществява от преподавател по учебна практика и наставниците от базите и се регистрира в дневника за клинична практика на студента.

Графикът на учебния процес отразява начало и край на учебната година, продължителност на отделните семестри - 15 седмици, изпитни сесии и ваканции. От него се извеждат седмичните графици, които се утвърждават от Директора на Колежа.

2.1.2. Периодично се систематизира информация от потребителите на кадри за връзката на учебните програми с актуалната практическа подготовка на студентите.

2.1.3. Оценъчната система на резултатите от обучението по всяка дисциплина и оценъчната процедура за завършване на курса на обучение по специалността описват минималните стандартни изисквания и съответно доказват необходимите придобити компетенции.

2.1.4. Действащата учебна документация на МК е сравнима с други учебни планове и програми на сродни учебни заведения у нас - колежите в Пловдив, Варна и Плевен.

Във връзка с осъществяване на обмен по програма „Еразъм“ на преподаватели и студенти са проучени и Учебните планове и програми на аналогични специалности в университетите, с които колежът има сключени договори, в рамките на програма Еразъм - в Латвия, Австрия и Македония. Общото в учебните планове на специалностите е, че в края на обучението студентите провеждат преддипломен стаж, който е най-подходящ за студентски обмен, тъй като студентите са усвоили теоретично основните знания по всички дисциплини и са придобили базови умения за работа.

2.1.5. В МК са разработени специфични процедури за наблюдение (контролиране), анализиране, оценяване и утвърждаване (одобряване, приемане) на всяка учебна програма и на учебната документация на специалността „Медицински лаборант“.

Учебните програми по всички учебни дисциплини са изработени от хабилитирани преподаватели със съответната научна специалност и включват анотация, тематични заглавия на лекции и упражнения, подробни тезиси, методи, форми и средства на обучение, форми на текущ контрол, практически и теоретични изпити - критерии и начин на текущо и крайно оценяване, съобразено с ECTS, препоръчителна литература и конспект. Актуализираните учебни програми и принципи в преподаването се разглеждат от Учебно методичен съвет (УМС) и се утвърждават на заседания на Колежански съвет (КС) в началото на учебната година. Програмите са качени на www-страницата. През периода учебните планове и програми на специалността „Медицински лаборант“ многократно са разглеждани на КС и приети от Академичния съвет на ТрУ. Последната актуализация е утвърдена от Академичния съвет (Протокол № 4/06.04.2016 г.). Според ЕГ е добре учебните програми да се включи изучаването на съвременни лабораторни технологии, като цитогенетичен, молекулярно биологичен и имунологичен анализ.

2.1.6. Авторите на учебни програми се консултират с представители на икономиката, социални институции, студенти, завършили специалисти и др. заинтересовани страни в процеса на предлагане, изработване и актуализиране на програмите.

2.1.7. Цялата документация се анализира периодично и се обновява, като се взема предвид мнението на обучаваните и потребителите на образователния продукт, проучвано чрез анкети, проведени от Комисията по качество на МК.

Констатации по изпълнение на критерий 2.1.:

Обучението на студентите от специалност „Медицински лаборант“ се провежда по учебна документация, съобразена със ЗВО и ЕДИ. При определяне на съдържанието на учебните програми и практическата подготовка на студентите се отчита мнението на потребители на кадри. Създадена е организация за разработване, одобряване и обновяване на учебната документация. Оценяването е в съответствие с ECTS, което позволява професионална мобилност и успешна реализация на пазара на труда.

Стандарт 3. Обучение, преподаване и оценяване, ориентирани към студентите

Критерий 3.1. Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение на съответната специалност от регулираните професии.

3.1.1. Обучението на студентите се провежда според съвременните изисквания за ОКС и съгласно образователната мисия, цели и задачи на специалността „Медицински

лаборант“, което включва освен квалификационна характеристика, учебен план, учебни програми на изучаваните дисциплини и ежегодни план-графици на образователните дейности. Налице са правилник и документация за организацията и провеждането на учебна практика и преддипломен стаж. МК има сключени договори, в рамките на програма Еразъм и разполага с набор от сродни учебни планове и учебни програми от национални и чуждестранни ВУ. Анализът на студентските мнения и преценки показва, че студентите от специалност „Медицински лаборант“ са удовлетворени от процеса на обучение в Колежа.

От 2011 г. ежегодно в МК се провеждат и анкетни проучвания на потребителите на кадри и завършилите студенти. Делът на реализираните се по специалността от всички дипломирани студенти в специалност „Медицински лаборант“ е висок - 92%. Общата оценка за подготовката на специалистите завършили МК отговаря на практическите потребности на работодателите – 81,6%. Общият брой на дипломираните медицински лаборанти за периода 2011-2015 г. е 87, като средният успех на дипломираните е добър и мн. добър.

Потребителите на кадри споделят при ежегодно провежданото анкетиране единодушно мнение за ефективно и качествено обучение по специалността „Медицински лаборант“.

3.1.2. В МК на ТрУ е изградена организация за включване на студентите в практически занимания, стимулиращи творческата им активност. Въз основа на сключените двустранни договори по програмата Еразъм с университети в Латвия, Австрия, Германия, Турция и Кипър са осъществени девет изходящи мобилности на студенти по специалността и три входящи на студенти от Латвия. Освен по посочената програма са осъществени и други международни контакти с бази за практика в Италия, Турция и Германия, където трима студенти са провели преддипломния си стаж.

3.1.3. Договори за провеждане на учебната практика и преддипломният стаж на студентите от специалност „Медицински лаборант“ са сключени със здравни заведения в Стара Загора и страната.

3.1.4. Използват се ясни, съвременни и публично оповестени методи за оценяване постиженията на студентите.

3.1.5. В МК съществува динамична и прозрачна обратна връзка между преподаватели и студенти; публично оповестена е система за провеждане на изпитните процедури, която включва критериите и методите за проверка и оценка на знанията и уменията на обучаемите, както и критериите за поставяне на цифрова оценка.

3.1.6. Ефективността на процесите, свързани с качеството на образователния процес се гарантира чрез текущ мониторинг и периодичен анализ. В мониторинга и анализа участват и студенти, партньорски организации, експерти, потребители на кадри.

3.1.7. В МК съществуват правила за комисия за разглеждане на жалби от студенти.

Констатации по изпълнение на критерий 3.1.:

Подготовката на студентите по специалността „Медицински лаборант“ в МК на ТрУ се осъществява със съвременни образователни форми и научни методи по утвърдени учебни планове и програми. Мнението на студентите за образователния процес се проучва чрез ежегодни анкети. Провеждат се анкетни проучвания и на потребителите на кадри. Резултатите се оповестяват на интернет страницата на МК. Осъществена е изходяща и входяща мобилност на студентите с чуждестранни МК по програмата Еразъм.

Стандарт 4. Прием, развитие, признаване и дипломиране на студентите

Критерий 4.1. Институцията оповестява публично приетите от нея документи, очертаващи „жизнения цикъл“ на студента: прием в съответно професионално направление, развитие, признаване и дипломиране, както и доказателства за последователното им и прозрачно прилагане.

4.1.1. В МК–Стара Загора са създадени условия за информиране и ориентиране на обществеността, кандидат-студентите и студентите за възможностите, които им се

предоставят за изграждането им като специалисти. Създадена е организация за привличане, прием и адаптиране на българските и чуждестранни студенти и докторанти

Ежегодно се подготвя и публикува Кандидат-студентски справочник, актуализира се Правилника за прием на студенти и се оповестява на страницата на Университета. Подава се своевременно актуална информация относно приема на кандидат-студенти, включваща съобщения и контакти, проверка на резултати от изпити и класиране, график за провеждане на предварителни изпити, график за провеждане на конкурсните изпити, балообразуване по специалности, специалности – подробна информация, такси за кандидатстване

4.1.2. Съществуват практики за признаване, в съответствие с принципите на Лисабонската конвенция, на квалификациите, отнасящи се до висшето образование, както в цялата страна, така и в европейския регион.

4.1.3. Утвърдени са правила за академичното признаване на периоди на обучение и практика в чужбина, свързани с мобилността на студентите в рамките на договорни взаимоотношения с чуждестранни висши училища и европейските програми за образование, обучение, младеж и спорт.

4.1.4. Създадени са правила за включване на студентите в изпълнението на изследователски проекти. За периода 2011-2015 г. **26** студенти от специалността „Медицински лаборант“ са взели участие в **9** национални научни форуми; в ежегодните проекти на МОН за акредитирания период участие са взели **7** студенти. По проекта „Ученически и студентски програми“ към МОН, стартирал през 2012 г., са участвали **79** студенти, а по програмата Еразъм – **12** студенти от специалността.

4.1.5. Спазени са законовите изискванията към съдържанието на основните документи за образование и квалификация, издавани от висшето училище.

4.1.6. Създадена е административна система за регистриране на реализацията на завършилите студенти.

Констатации по изпълнение на критерий 4.1.:

В МК на ТрУ съществува утвърдена практика, традиция и институционални условия за реализиране на нормативно уредените процедури по приема, обучението и реализацията на студенти. Те се включват активно и в научноизследователски проекти. Изградени са структури и са разработени вътрешно-нормативни документи за функционирането на системата – от приема на студентите до и по време на тяхната професионална реализация. Сътрудничеството с аналогични структури у нас и в чужбина осигурява подобряване на качеството на обучение и кариерното развитие на студентите.

Стандарт 5. Преподавателски състав

Критерий 5.1. Институциите имат разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на специалността

5.1.1. Преподавателският състав по специалността е представен от общо **47** преподаватели - **18** хабилитирани и **29** нехабилитирани, от които **4** преподаватели с ОНС „доктор“. На **ОТД** са **38** преподаватели (80.8%) – (съгл. ЕДИ чл . 6, ал. 3 - не по-малко от 50%), като **23** от тях (48,9%) провеждат лекционните курсове, а **15** (31,9%) - учебно-практическата подготовка.

От девет хонорувани преподаватели шест (12,8%) водят теоретичната подготовка и трима (6,4%) - практическата подготовка на бъдещите медицински лаборанти.

От хабилитираните преподаватели **16 (84,2%)** са на **ОТД** - 5 професори и 11 доценти. От 27 задължителни учебни дисциплини, **20 (74%)** се водят от **хабилитирани преподаватели**. Има пълно съответствие между научната специалност на преподавателите и учебните дисциплини.

Упражненията по профилиращите дисциплини и учебната практика се провеждат от **трима** преподаватели на **ОТД към МК** с базова медицинска специалност „Медицински лаборант“ и с ОКС „Магистър по управление на здравните грижи“ (съгл. ЕДИ чл.6 ал.2) .

Преддипломният стаж се провежда с участието на наставници (медицински лаборанти от базите за практическо обучение) под контрола на преподавателите по практика.

Съществуват публично оповестени конкретни и прозрачни процедури, отговарящи на законовите изисквания за приемане на работа на квалифицирани преподаватели, осигуряващи обучението в специалността.

5.1.2. Всички профилиращи дисциплини се водят от преподаватели на първи ОТД със съответстваща на дисциплините квалификация и представителна изследователска активност.

5.1.3. В ТрУ – Стара Загора функционира система за атестиране и тя се осъществява съгласно Правилник, приет на заседание на АС (Протокол №20/10.07.2013 г.) Атестирането на преподавателския състав се извършва от Университетска атестационна комисия и атестационна група към специалността. В периода след преходната акредитация е проведена една атестация на преподавателите от специалността - трима, които са получили оценка „много добър“.

5.1.4. В ТрУ е създаден и функционира отдел „Международно сътрудничество и мобилност“, а в Медицинския колеж има експерт "Програми и проекти“, който е координатор по програма „Еразъм“ и чрез който се поддържат непрекъснати контакти с други висши учебни заведения в чужбина. В рамките на тези програми в отдела се организират мобилности на студенти и преподаватели.

Констатации по изпълнение на критерий 5.1.:

Преподавателският състав за специалността отговаря напълно на изискванията на чл.26 от ЗВО и чл.6 ал.1, 2 и 3 от ЕДИ. Обучението на студентите се осъществява от преподаватели с необходимия профил и квалификация. Профилиращите дисциплини се водят от хабилитирани преподаватели на ОТД, с богат професионален опит.

Критерий 5.2. Научноизследователската и художествено-творческата дейност на академичния състав и участието на студентите и докторантите в нея

5.2.1. В ТрУ–Стара Загора има изградени и функциониращи „Правила за научноизследователската дейност в Тракийския университет“.

За периода преподавателите от специалност „Медицински лаборант“ на ОТД са взели участия в **68** университетски проекти, **12** национални и **14** международни.

За периода **26** студенти от специалността „Медицински лаборант“ са взели участие в **9** национални научни форуми ; в ежегодните проекти на МОН за акредитирания период участие са взели **7** студенти. По проекта „Ученически и студентски програми „ към МОН, стартирал през 2012 г. са участвали **79** студенти, а по програмата **Еразъм – 12** студенти от специалността.

5.2.2. През периода преподавателите от специалността имат публикационна дейност, както следва:

- Научни публикации, вкл. на електронен носител – **638** в това число в чуждестранни научни списания с или без ИФ – 127 и публикации в чуждестранни сборници – 22. Публикациите в български научни списания – 344, в български сборници – 145.

- Монографии и глави от монографии за периода – 12;
- Глави от учебници и учебни помагала – 51;
- Участия в конгреси, конференции, симпозиуми в чужбина с доклад или постер – 175;
- Цитати - общо 599, от които 418 в чуждестранни и 137 в български научни списания

Някои от членовете на академичния състав в специалност „Медицински лаборант“ извършват експертна и консултантска дейност към БЛС, РЗОК и други организации на национално и регионално ниво.

Констатации по изпълнение на критерий 5.2.:

Преподавателите в МК развиват активна НИД, свързана тематично със специалността и потвърдена чрез участие в научни форуми и много добра публикационна активност. Академичният състав упражнява системна експертна и консултантска дейност.

Стандарт 6. Учебни ресурси и подпомагане на студентите

Критерий 6.1. Има осигурена и непрекъснато развиваща се финансова, матери-ално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности по професионалното направление, както и подходяща среда за дистанционно обучение, ако провеждат такава

6.1.1. Аудиторната площ за обучението на студентите от специалността е 608 м² и 390 работни места. За един студент, според утвърденият прием държавна поръчка в специалност „Медицински лаборант“ (90 студенти), колежът разполага с 6.75 м² аудиторна площ.

Залите за учебно-практическо обучение са оборудвани със специализирана апаратура, отговаряща на потребностите за обучението по специалността. За лабораторна работа на студентите са на разположение 34 работни места, като на един студент се пада 0,37 работни места. *Лабораториите са съобразени с изискванията за подготовката* в специалност „Медицински лаборант“, като практическото обучение се извършва в малки групи от 6 до 10 студенти.

Студентите, обучаващи се в специалността, ползват специализирани зали и лаборатории и на територията на Медицински факултет по някои от дисциплините на обща площ 391 м² и 188 работни места.

Бази за практическо обучение са държавни, университетски и частни здравни структури за болнична и извънболнична помощ. С тях се сключват договори за обучение.

Преподавателите по практическа подготовка на ОТД за специалност „Медицински лаборант“ са трима. За изследователската си дейност те ползват наличната материало-техническа база на обща площ 120 м².

6.1.2. Студентите от специалност „Медицински лаборант“ разполагат с необходимата информационна база за обучение: библиотека, компютърна зала, информационни центрове.

Информационната база на МК е част от общоуниверситетската информационна система за обучение и управление на административната и учебната дейност. *Университетската компютърна мрежа* разполага с високоскоростна връзка с капацитет 100 Mb/s, достъпен за всички факултети.

От 2012 г. в Медицински колеж - Стара Загора има нова компютърна зала с 16 работни места, **използваща технологията NComputing**, осигуряваща достъп до онлайн учебно съдържание, създаване и организиране на учебни дейности, проследяване на обучението, взаимодействие между участниците в процеса на обучение и контрол на знанията. Студентите от МК имат достъп и до компютърните зали на Медицинския и Педагогическия факултет, което разширява капацитета.

6.1.3. Наличният библиотечен фонд до момента задоволява, както количествено, така и по съдържание потребностите на преподаватели и студенти от специалността. В библиотеката на Медицинския колеж е разположена **читалня от 60 кв. м. с 14 читателски места** В библиотеката има достатъчно ръководства и учебна литература по основните изучавани дисциплини. Периодиката е от специализирани медицински списания, които отразяват новостите в насока на двете основни специалности в Колежа. Изграден е електронен каталог, който улеснява търсенето на необходимата литература от читатели. За периода са регистрирани 604 читатели като 534 са студенти. През последните 5 години, книжният фонд се е обновил с още 391 тома медицинска литература.

Библиотечната дейност е в процес на автоматизация чрез международния софтуер GLAS, създаден за медицински библиотеки.

6.1.4. Обучението по специалност „Медицински лаборант“ се осъществява чрез комбинация от класически и интерактивни методи. Акцентирането върху практическата подготовка става и чрез индивидуално или екипно разработване на казуси, реферати, курсови работи, които след това са обект на обсъждане в учебно-практическите занятия.

Профилиращите дисциплини са осигурени с 51 учебника, 15% от тях са издадени от преподаватели в МК. В библиотеката на МК тези издания са налични за ползване.

Основни източници на финансиране на обучението на студентите са субсидия от държавния бюджет и такси за обучение. За 2017 г. субсидията е **693** лв за студент. Таксите за обучение са нормативно определени в размер на 700 лв. Финансовите средства за закупуване на учебна литература в библиотеката на МК за периода 2012–2017 г. са на стойност 3 389 лв. За периода 2012-2017 година в Колежа са осъществени **девет научни проекта**, по които са усвоени 20 675 лв.

6.1.5. Контролът върху реализацията на планираното учебно съдържание, качеството на учебните занятия и провеждането на изпитите се извършва от ръководителите на специалности. Заклучителният контрол върху цялостната организация и реализация на учебния процес се осъществява от Заместник-директора по учебна дейност. По ISO 9001:2008 ежегодно се провежда вътрешен одит в МК. Административният отдел към МК е ангажиран с осъществяването на кандидатстудентски кампании, обявяване на учебните програми по семестри, графици за изпитни сесии - редовни и попровителни, стипендии, стажове в чужбина, участие в студентски практики, издаване на академични справки.

Констатации по изпълнение на критерий 6.1.:

МК на ТрУ разполага с материално-техническа и информационна база с богати библиотечни ресурси за учебно-преподавателската, научноизследователската, художественотворческата и спортна дейност по специалността „Медицински лаборант“. Клиничната и лабораторна база на Университета осигурява практическата им подготовка. Творческата активност на студентите се стимулира регламентирано-организационно и финансово, което се доказва от участията им в научни форуми, реализация на проекти и публикационната им активност.

Стандарт 7. Управление на информацията

Критерий 7.1. Институциите имат изградена организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по специалност от регулирана професия и последващата реализация на завършилите

7.1.1. В Тракийския университет от 2007 г. успешно работи **Център за кариерно развитие**. Центърът за кариерно развитие информира, мотивира и подготвя студентите за участие в стажантски програми. Кариерният център партнира на работодателите чрез подпомагане в процесите на подбор на студенти за работни места.

Данните от последните пет години показват, че като цяло броят на кандидатите за специалност „Медицински лаборант“ намалява: от 496 през 2011 г. до 319 през 2015 г., а броят на кандидатите за едно място – от 16,5 на 10,6. Непроменен остава броят на приетите студенти – 30.

Средният успех на дипломираните по специалност „Медицински лаборант“ за периода 2011-2015 година е много добър 4,79 за 2011 г. и много добър 4,72 за 2015 г.

Процентът на отпадналите студенти през 2011 г. е 40%, а през 2015 г. е 30%.

7.1.2. Общият брой на дипломираните студенти специалност „Медицински лаборант“ за посочения период е 87. От тях 80 са намерили реализация по специалността в рамките на 5 години след завършване на висшето си образование, което е 92%.

В МК функционира Център за кариерно развитие (ЦКР), който информира студентите относно свободните работни места, стажантски програми, провежда индивидуално консултиране, подпомага процесите по кандидатстване за обявена работна позиция, провежда обучения и организира срещи с представители на работодатели и бизнеса

Интерес към завършилите МК са проявявали както работодатели от Стара Загора, така и от други градове на България (Бургас, Ямбол, Сливен, Свиленград, Кърджали, Момчилград, и др.). Становище, в което е отразена и нуждата от медицински кадри, в частност медицински лаборанти, изразява и УС на „Клуб на работодателя – Стара Загора“.

През последните две години се провежда Ден на кариерата на територията на ТрУ с представители на бизнеса и студенти от различни специалности. Контактите с работодателите се поддържат и чрез провеждането на клиничната практика и преддипломния стаж. Проведените в реална работна среда стажове са пряка връзка на обучението с практиката.

При анкета на завършили медицински лаборанти **83%** посочват, че са започнали работа по специалността, а **86,2%** от тях са намерили реализация още през първата година след своето дипломиране. Информация за свободните работни места **51,7%** са получили директно от работодателя и **31%** от близки и познати; **93,1%** оценяват „ефективно“ или „поскоро ефективно“ обучението в МК от гледна точка на професионалната им дейност.

В социалната мрежа Facebook е създадена страница на МК, в която могат да се регистрират завършилите специалността. Така се създава една виртуална общност от сегашни и бивши възпитаници на МК.

7.1.3. Професията на медицинския лаборант спада към регулираните от държавата професии (ПМС №925/29.12.2006 г.), поради което съдържанието на основните учебни документи – квалификационна характеристика, учебен план и учебни програми - се определят от държавната политика в областта на здравеопазването. Тъй като образованието по специалността е регулирано с Наредбата за ЕДИ учебните планове и програми за обучението на медицински лаборанти са съпоставими.

Констатации по изпълнение на критерий 7.1.:

В ТрУ-Стара Загора и МК се поддържа информация по отношение успеваемостта на студентите. Периодично чрез анкетиране се проучва мнението на студенти и потребители. Има добра информираност относно професионалната реализация на студентите след дипломирането им – както по работни места, така и по региони. Поддържа се информационна база данни за обучението на студенти от специалността.

Стандарт 8. Информация за обществеността

Критерий 8.1. Институциите публикуват ясна, точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по специалността от регулирана професия

8.1.1. Информация за мисията, целите и задачите на МК е публикувана на web страницата на ТрУ, в Правилниците за устройство, дейност и управление на ТрУ и МК, в Мандатната програма на Директора на МК и Кандидат-студентския справочник. ТрУ поддържа и ежегодно актуализира база от сравнителни данни за кандидат-студентите по специалности и професионални направления. Ежегодно ръководството на МК следи и анализира кандидат-студентската кампания в специалностите на професионално направление. Ежегодно се провежда активна информационна кандидатстудентска кампания за представяне на специалностите в МК. Приемът на студенти се счита за елемент на системата за качество на обучението. Ежегодно от УЦК се изработват правила за класиране и записване на кандидат-студентите, отразени в кандидат-студентския справочник и състезателния картон. МК ежегодно участва на кандидатстудентски борси в София, Пловдив, Варна, Бургас, Добрич и др. Редовно се организират „Дни на отворените врати“. МК ежегодно участва и в кандидат-студентска кампания „Панорама на образованието на професионалните училища и колежи“.

8.1.2. Информацията е достъпна на уеб-страницата на университета. Освен това има разработен кандидат-студентски справочник, по който студентите се ориентират за съответната специалност. Дейността на МК е отразена в редица рекламни материали и брошури.

8.1.3. Периодично се обявяват условията за обучение, квалификационните форми и перспективите за професионална реализация, които предлага професионалното направление/ специалност от регулираните професии. Цялата документация (учебни планове,

квалификационни характеристики и учебни програми) се анализира периодично и се обновява, като се взема предвид мнението на студентите и потребителите на образователния продукт, проучвано чрез анкети.

8.1.4. Научната продукция и творческите изяви на студенти и преподаватели се популяризират.

8.1.5. Академична мобилност на студентите и преподавателите е регламентирана в Правилник за устройство, дейност и управление на ТрУ. В рамките на Република България студентите на ТрУ имат права за мобилност във всички висши училища при изпълнение на условията на приемащото висше училище, и при съгласие и на двамата Ректори. В рамките на страната от учебната 2013/2014г., след представяне на академична справка от МК- Варна, **една студентка от специалност „Медицински лаборант“ е продължила обучението си от втори курс в МК- Стара Загора.**

Приет е и Правилник за организацията на дейността по международното сътрудничество на ТрУ, регламентиращ основните положения, свързани с организацията, провеждането, финансирането, отчитането и контрола на дейността по международното сътрудничество. В рамките на МК функционира експерт по програми и проекти, който работи по организиране на международни контакти, сътрудничество и мобилности. За периода 2011-2015 г. преподавателите на МК са реализирали общо осем творчески командировки и специализации в чужбина. Общият брой на студенти и преподаватели, обучили се по Европейски програми за обмен, през последните 5 години в МК е 20.

Констатации по изпълнение на критерий 8.1.:

В МК се предоставя системна информация за учебната документация и качеството на обучение на студентите, перспективите за професионална реализация, участието им в научни форуми, публикационната активност и иновационните резултати в работата им. ВУ подпомага и стимулира участието на студентите в програмите за мобилност.

Стандарт 9. Текущ мониторинг и периодичен преглед на програмите

Критерий 9.1. Институциите извършват регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии, при обучението по специалността от регулирана професия

9.1.1. В ТрУ има изградена система за наблюдение, оценяване, поддържане и усъвършенстване на качеството на обучение. Приемът на студенти се счита за елемент на системата за качество на обучението. Въпросите, свързани с протичане на кандидат-студентската кампания, се обсъждат на СК. Ежегодно от Университетската централна комисия се изработват правила за класиране и записване на кандидат-студентите, отразени в кандидат-студентския справочник и състезателния картон. От проведено собствено анкетно проучване за периода 2013-2015г. на новопостъпили студенти в МК става ясно, че **40,32%** от приетите са кандидатствали по първо желание, а **37,1%** по второ желание за тази специалност.

9.1.2. Извършва се анализ на успеваемостта в края на всеки семестър и в трите курса на обучение общо на всички студенти и български и чуждестранни. Успеваемостта на студентите се проследява и по време на преддипломния стаж и от показаните резултати от държавните изпити. Резултатите от успеваемостта на студентите се огласяват на Колежански съвет.

Констатации по изпълнение на критерий 9.1.:

В МК на ТрУ се осъществява текущ мониторинг и осъвременяване на учебните програми, съобразно актуалната научна информация. Провежданият системен вътрешен контрол допринася за повишаване на ефективността на обучението и изпълняване на образователните цели. Ръководството на Колежа изпълнява политиката по качество на ВУ.

Стандарт 10. Циклично външно осигуряване на качеството

Критерий 10.1. Институциите извършват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми по специалност от регулираните професии

10.1.1. ТрУ е преминал успешно външно оценяване на качеството за висше образование в областта на медицината и общественото здраве по ISO 9001/2008. В процес е подготовка за ресертифициращ одит. В МК периодично се извършват самооценки и външни оценки на данните и процесите, свързани с качеството на образователния процес, Установено е, че Системата за управление на качеството се прилага успешно и стриктно в МК. Не са констатирани пропуски по направените проверки.

С решение на ръководните органи на ТрУ и МК са предприети мерки за отстраняване на слабости и изпълнение на препоръките от предходна акредитация. Препоръките на НАОА от предходната акредитация са изпълнени в предвидения обем и поставените срокове. Извършени са съответните коригиращи действия, които са довели до конкретни положителни резултати. Препоръките са с перманентен характер и продължават да се следват и реализират с цел подобряване на образователния продукт.

10.1.2. ТрУ поддържа и ежегодно актуализира база от сравнителни данни за кандидат-студентите по специалности и професионални направления. Ежегодно се провежда активна информационна кандидат-студентска кампания за представяне на специалностите в МК. За целта се изготвят рекламни материали, участва се в кандидат-студентски борси и в кандидат-студентската кампания „Панорама на образованието на професионалните училища и колежи“.

Информация за конкурентната среда се получава и чрез анкетно проучване на работодатели, относно подготовката на завършилите МК в сравнение с такива, дипломирани в други колежи в страната. Конкурентната среда и професионалната реализация на студентите се изучава и проследява чрез установени контакти с директорите на здравните заведения в страната и региона. Чрез формата за обратна връзка с работодателите се проследяват професионалната подготовка и компетенции на завършилите студенти. По този начин се идентифицират потребностите на пазара на труда, включват се работодатели и специалисти в процеса на студентското обучение и се подпомага адаптирането на учебния материал спрямо новостите в лабораторната медицина. За по-доброто адаптиране към конкурентната среда много от преподавателите в МК са ръководители и консултанти на редица научни проекти, клинични проучвания, експертни дейности и други форми за обслужване.

10.1.3. В състава на комисиите за семестриални и държавни изпити се канят преподаватели от други висши училища и потребители, с цел обратна информация за постиженията на студентите. Към преподавателите на медицинския колеж са привлечени трима хонорувани преподаватели. Те водят практически занимания на студентите и със заповед от ръководството на МК са включвани в изпитни комисии. По този начин се получава отлична обратна връзка между университетски преподаватели, студенти и потребители на медицински услуги.

10.1.4. Ръководството на ТрУ - Стара Загора е направило анализ на препоръките на външните одити и за тези шест години е постигнат голям напредък в много аспекти. МК-Стара Загора е преминал успешно трите вътрешни одити. Административното ръководство на Медицинския колеж е съставено от активни, съвестни и компетентни специалисти, които работят с огромно желание да подобряват постоянно дейността на Колежа.

Констатации по изпълнение на критерий 10.1.:

В ТрУ е внедрена успешно функционираща Система за управление на качеството, в съответствие с изискванията на БДС EN ISO 9001:2008. Специалностите в МК преминават циклично през самооценка и външно оценяване, което поддържа и подобрява качеството на учебните програми.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В Тракийския университет –Стара Загора има ясно изразена политика за управление на качеството на обучението във всички звена и в частност в Медицинския колеж. Функционирането на Система за управление на качеството в Медицинския колеж е обезпечено чрез поддържане на собствена документация.

Обучението по специалността от регулираните професии „Медицински лаборант“ в Медицинския колеж-Стара Загора се осъществява на основата на добре разработена учебна документация.

Преподавателският състав отговаря на изискванията на ЗВО и ЕДИ за специалността. Обучението на студентите се осъществява от преподаватели с необходимия профил и квалификация. Профилиращите дисциплини се водят от хабилитирани преподаватели на ОТД.

Осигурена е публичност на информацията, свързана с процеса на оценяване на постиженията на студентите на семестриалните и държавни изпити. Качеството на образователния процес периодично се анализира чрез текущ мониторинг и периодични проучвания на мнението на студенти и на работодатели.

Създадена е организация за привличане, прием на кандидат-студенти и адаптиране на приетите студенти. Провеждането на кандидат-студентската кампания е съпроводена от своевременна и ясна информация, изясняваща всички етапи от „жизнения цикъл“ на студента за периода от приема до дипломирането му, с акцент върху спецификата на различните специалности.

Налице е достатъчна аудиторна и лабораторна площ, компютърни зали с необходимото оборудване, библиотечна площ и библиотечен фонд.

Има създадена Колежанска комисия за управление на качеството, която прави одити, анализира резултатите и изготвят препоръки за отстраняване на пропуските. Има функционираща организация за проследяване реализацията на дипломираните студенти и за получаване на информация от потребителите на кадрите за тяхната теоретична и практическа подготовка.

Въз основа на констатациите по резултатите от извършеното оценяване, ПКЗС предлага капацитет 100 студенти за обучение по специалността от регулираните професии „Медицински лаборант“ на ОКС „професионален бакалавър“ от професионално направление 7.5. Здравни грижи в Медицинския колеж на Тракийския университет-Стара Загора.

V. ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКИ НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ

1. В учебния план да се добавят още факултативни дисциплини.

Срок: м. септември 2018 г.

2. В теоретичното и практическото обучение да се включат съвременни лабораторни технологии, като цитогенетичен, молекулярно биологичен и имунологичен анализ.

Срок: м. септември 2018 г.

Председател на ПКЗС:

/ проф. д-р Борис Богов, дм /